TOIMI NÄIN -PAKETTI

Ohjeistus ja sisältöä henkilökunnalle 21.3. – 25.3.2022

Turva-teemaviikko

Lisätietoja; Iris Sundelin, Turva-hankekoordinaattori; iris.sundelin@sasky.fi

Aikataulu

Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai
Toimi näin-paketti julki	TURVALLISUUS	RASISMI JA YHDENVERTAISUUS	KIUSAAMINEN	Turvallinen, hyvinvoiva oppilaitos
Turvallisuus-kulttuuri	Mitä on turvallisuus?	Normit suoraksi	Toimi näin kiusaamistilanteessa	Turvallinen tila
Ennaltaehkäisy ja me-henki		Antirasistinen teko	Kiusaamisen puuttumisen polku	Suunta tulevaisuuteen
		Podcastin julkaisu	Sovittelu	

Mikä ihmeen ”Toimi näin -paketti”?

Viikolla 12 (21.3. – 27.3.2022) vietetään valtakunnallista Rasismin vastaista viikkoa Punaisen ristin johdolla. SASKY Koulutuskuntayhtymä on mukana tässä viikossa omalla tavallaan TURVA-hankkeen toimintaa.

TURVA-hanke on Opetushallituksen rahoittama hanke, jonka tavoitteena on kehittää oppilaitosturvallisuutta ammatillisessa opetuksessa. Hankkeen isoina teemoina on valmiussuunnittelu ja kriisiviestintä sekä kiusaamisen ja rasismin puuttumisen mallit. Hankkeen verkostossa ovat Tredu, TAKK ja VAAO.

Toimi näin -pakettiin on kasattu pohjustukset teemaviikosta, sisällöstä ja siitä, miten voit osallistua viikkoon osana oppilaitoksen arkea. Kaikkeen ei tarvitse osallistua, voit valita ryhmillesi sopivia aiheita tai teemoja, tehdä tehtäviä joko ryhmän kanssa luokassa tai sovelluksen kautta tai valita jonkun ihan muun, sinulle ja ryhmällesi sopivan tavan osallistua viikkoon. Materiaalia löytyy Turva-teemaviikon OneDrive -kansiosta, johon jaan kaikille pääsyn.

Pääasia on, että osallistuminen viikon teemoihin ja keskusteluihin ei ole korkea. Muutosta vaikeissa aiheissa ei tapahdu kerralla, vaan pienin askelin. Kannusta keskusteluun, tue ja kuuntele.

Päiväkohtaisten teemojen lisäksi TURVA-teemaviikolla on pari koko viikon pilotoinnissa olevaa uutuutta sekä tulevaisuuskysely. Koko viikon pääset antamaan palautetta hankkeen tuotoksena tehdyistä ryhmätyötehtävistä turvallisuudesta, kiusaamisesta ja rasismista (tehtäviin tutustuneiden ja palautetta antaneiden kesken arvotaan palkintoja). Lisäksi pääset tutustumaan Saskyn ensimmäiseen digitaaliseen turvallisuuskävelyyn, jollainen myös muilla oppilaitoksilla on mahdollisuus hankkia. Vastaathan myös TURVA tulevaisuuskyselyyn, josta voi myös voittaa palkintoja.

#rasisminvastainenviikko
#OlenAntirasisti
#sasky
#osaavatluovatmaailmoja
#turvaviikko

Maanantai 21.3.2022
Teema: Turvallisuuskulttuuri ja ennaltaehkäisy

Teemaviikon aluksi luodaan pohjaa viikon tuleville teemoille. Nämä ovat teemoja, jotka pitäisi kulkea arjessa mukana läpi lukuvuoden, jotta toimintamalleilla voisi olla toimiva ja kantava pohja.

- Pohtikaa, mitä turvallisuuskulttuuri tarkoittaa. Millainen turvallisuuskulttuuri teidän oppilaitoksessanne vallitsee?
- Miten voisin kunnioittaa muita? Esimerkiksi, muistuta hyvistä käytöstavoista muita kohtaan.
- Kannusta opiskelijoitasi vastaamaan tämän viikon aikana TURVA-tulevaisuus kyselyyn, linkit somessa ja koulun viestintäkanavissa (esim. Wilmassa).
-

<u>Turvallisuuskulttuuri</u>
Turvallisuuskulttuuri on:
— kykyä ja tahtoa ymmärtää millaista turvallinen toiminta on, millaisia vaaroja organisaation toimintaan liittyy ja miten niitä voidaan ehkäistä, sekä

— kykyä ja tahtoa toimia turvallisesti, ehkäistä vaarojen toteutumista ja edistää turvallisuutta

Tiistai 22.3.2022
Teema: Turvallisuus

Mitä turvallisuus loppujen lopuksi on? Mikä luo turvattomuutta? Vastauksia on yhtä monta kuin on vastaajiakin. Kaiken kaikkiaan turvallisuus on tunne tai olotila, joka vaaditaan, jotta voimme keskittyä muihin elämän osa-alueisiin. Lisäksi se on yksi perustarpeistamme heti fyysisten perustarpeiden jälkeen. Ilman turvallisuutta ja turvallisuuden tunnetta emme pysty keskittymään sosiaalisiin taitoihin tai itsemme kehittämiseen.

Monesti oppilaitoksissa käydessä olen huomannut, että opiskelijat eivät muista tai edes tiedä, mistä järjestyssäännöt löytyvät tai mitä ne edes pitävät sisällään. Järjestyssäännöt eivät ole meidän kiusaksemme rajoittamassa tekemisiämme, vaan turvaamassa jokaisen päivää ja sen fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista turvallisuutta.

Voit valita jonkin näistä vaihtoehdoista, useamman vaihtoehdon tai vaikka toteuttaa kaikkia näitä, kummasta tahansa osiosta!

Alla olevien esimerkkien lisäksi päivään voi osallistua erilaisilla sosiaalisen median kuvilla ja materiaaleilla, joita löytyy Turva-teemaviikon OneDrive -kansiosta.

<u>Suppeampi vaihtoehto teemapäivälle:</u>
- Keskustelkaa, mitä turvallisuus ryhmällesi / opiskelijoillesi tarkoittaa? Keskustella voi somessa, eri opiskelualustoilla tai luokassa.
- Pohdi, miten sinä voisit parantaa turvallisuutta tai ehkäistä turvattomuuden tunnetta luokassasi. Tästäkin voitte toki ryhmän kanssa keskustella.

<u>Laajempi vaihtoehto teemapäivälle:</u>
- Keskustelkaa, mitä turvallisuus ryhmällesi / opiskelijoillesi tarkoittaa? Keksikää käytännön ehdotuksia siihen, miten luokan / oppilaitoksen turvallisuutta voitaisiin parantaa.

- Tehkää Ammattiosaajan työkykypassin tehtävä *Järjestyssäännöt tutuksi.* Tutustukaa oppilaitoksen / asuntolan järjestyssääntöihin, ja pohtikaa mikä niiden merkitys on, mitkä nousevat tärkeimpinä esiin. Tehtävän voitte tehdä luokassa yhdessä tai Ammattiosaajan työkykysovelluksessa.
- Antakaa palautetta tekemästänne työkykypassin tehtävästä. Jokainen vastaus osallistuu teemaviikon jälkeen elokuvalippujen arvontaan. **https://link.webropol.com/s/ryhmatehtavienpilotointi**

Extra:
- STOP-peli eli Sisäisen turvallisuuden opetuspeli on digitaalinen korttipeli, joka löytyy osoitteesta www.arjenturvallisuus.fi
- Antirasismin ABC -koulutus; Ilmoittautuminen viimeistään 14.3.2022.

Keskiviikko 23.3.2022
Teema: Rasismi ja yhdenvertaisuus

Voit valita jonkin näistä vaihtoehdoista, useamman vaihtoehdon tai vaikka toteuttaa kaikkia näitä, kummasta tahansa osiosta!

Suppeampi vaihtoehto teemapäivälle:
- Luo rentoa ilmapiiriä keskustelulle ja salli eriäviä mielipiteitä ja ihmisten erilaisuus.
- Kuunnelkaa luokassa tai jaa sosiaalisessa mediassa Saskyn ja Tredun tuottama Podcast / video rasismista ja yhdenvertaisuudesta; mitä ajatuksia se herättää
- Antirasistista Saskya voit nostaa esiin myös sosiaalisen median puolella.

Laajempi vaihtoehto teemapäivälle:
- Tehkää ryhmän kanssa luokassa Ammattiosaajan työkykypassista *Normit suoraksi.* Tehtävän voi tehdä joko luokassa yhdessä tai sovelluksen kautta. Antakaa tehtävästä myös palautetta, kaikki vastaukset osallistuvat teemaviikon jälkeen elokuvalippujen arvontaan. **https://link.webropol.com/s/ryhmatehtavienpilotointi**

- Kuunnelkaa luokassa ja/tai jaa sosiaalisessa mediassa Saskyn ja Tredun tuottama Podcast / video rasismista ja yhdenvertaisuudesta; mitä ajatuksia se herättää. (Sisältyy myös työkykypassin tehtävän lähteisiin)
- Julkaiskaa oman ryhmänne / oppilaitoksenne antirasistinen teko sosiaalisessa mediassa. Käyttäkää #OlenAntirasisti -merkintää
- Käytäville ja luokassa voi myös olla näkyvillä antirasismista viestivä juliste

Torstai 24.3.2022
Teema: Kiusaaminen

Voit valita jonkin näistä vaihtoehdoista, useamman vaihtoehdon tai vaikka toteuttaa kaikkia näitä, kummasta tahansa osiosta!

Suppeampi vaihtoehto teemapäivälle:
- Muistuta opiskelijoillesi, että kiusaamisesta kannattaa aina tulla puhumaan, mikäli sitä havaitsee tai kokee. Siitä kertominen vaatii rohkeutta, mutta se kannattaa ja henkilökunta on valmis auttamaan.
- Pistä luokan seinälle kaikkien nähtäville ”Toimi näin kiusaamistilanteessa – Opiskelijalle” -ohjeistus. Anna tämän julisteen jäädä luokkaan.

- Keskustelua voit luoda myös muihin kanaviin tai muistuttaa vaikka sosiaalisessa mediassa kiusaamiseen puuttumisesta erilaisille julkaisuilla.
- Sopisiko tämä käytös sinusta kouluun -videolla voit herätellä opiskelijoiden ajatuksia kiusaamisesta rikoksena. **Linkki: https://www.youtube.com/watch?v=rqgwnEg2Otw**

Laajempi vaihtoehto teemapäivälle:

- Tehkää ryhmän kanssa luokassa Ammattiosaajan työkykypassista *Kiusaamiseen puuttumisen tehtävä.* Tehtävän voi tehdä joko luokassa yhdessä tai sovelluksen kautta. Antakaa tehtävästä myös palautetta, kaikki vastaukset osallistuvat teemaviikon jälkeen elokuvalippujen arvontaan. **https://link.webropol.com/s/ryhmatehtavienpilotointi**

- Pistä luokan seinälle kaikkien nähtäville ”Toimi näin kiusaamistilanteessa – Opiskelijalle” -ohjeistus. Anna tämän julisteen jäädä luokkaan.
- Luokaan tai käytävälle voit myös laittaa näkyville Saskyn Kiusaamiseen ja rasismiin puuttumisen polun.

Perjantai 25.3.2022

Teema: Turvallinen, hyvinvoiva oppilaitos

Voit valita jonkin näistä vaihtoehdoista, useamman vaihtoehdon tai vaikka toteuttaa kaikkia näitä.

- Keskustelkaa, mitä turvallinen tila teille tarkoittaa. Mitä se pitää sisällään ja miten sitä voisi edistää?
- Turvallisen tilan periaatteet; mitkä ne meillä voisivat olla? Voitte luoda ryhmän omat ohjeistukset tai tulostaa OneDrive -kansiosta yhteiset.
- Vastatkaa Tulevaisuus -kyselyyn tarpeista ja toiveista oppilaitosturvallisuudesta. Kaikki vastaukset auttavat mahdollisten jatkohankkeiden sisällön suunnittelussa. **https://link.webropol.com/s/turvatulevaisuus**